

La teua llibertat acaba on comença la dels altres

“La teua llibertat acaba on comença la dels altres”, ens recitaven com una lletania les monges del tardofranquisme a escola. I la gran pregunta era: I on comença la dels altres?, -llavors no ens preguntàvem si solament era la dels companys, o també la de les companyes, malgrat el rotund masculí amb què ens ho explicaven-.

Després van venir els alegres dies de la “llibertat sense ira”, frase emblemàtica, d'emblemàtica cançoneta amb la qual ens van tractar de fer entendre que en aquest país no feia falta castigar ningú per quaranta anys de dictadura, dolor i repressió, que podíem començar de zero, amb llibertat, molta llibertat.

Així doncs, mentre fèiem i desfèiem en llibertat, sense ira, i fins on ens deixava “la dels altres”, els qui havien tallat el bacallà durant els anteriors 40 anys van quedar amagats, fent i desfent en l'ombra, amb discreció, però amb ira, i per descomptat sobrepasant en tot el que podien la llibertat “dels altres”.

I com que érem molt lliures i deixàvem a tothom que s'expressara i participara **en defensa de la llibertat d'ensenyament**, vam donar diners públics a escoles privades catòliques, perquè tothom poguera triar l'educació de les seues criatures -si tenia diners, clar-.

I perquè érem tan lliures vam permetre que la formació d'una bona part de la nostra societat estiguera en mans d'escoles –“col·legis”- on és pecat, és a dir, es prohibeixen, valors socials i drets humans contraris al seu pensament. I s'inculcaven cada vegada de manera més explícita els mateixos principis i intolerància que la que ja imposaven en els gloriosos anys anteriors a la llibertat sense ira.

I com, a més de lliures, ens convertírem en un “país ric”, en què la seua ciutadania podia permetre's el luxe de pagar una assegurança mèdica, i qui més o qui menys, preferia tenir la seua habitació privada en lloc de compartir-la com si fórem pobres, en nom del lliure mercat vam posar en mans d'entitats privades, l'objectiu principal de les quals és guanyar diners i no prestar un servei a la societat, la nostra salut i la dels nostres persones estimades. I no ens sorprèn en absolut que, entre els qui exploten la nostra salut sense escrúpols, apareguen cognoms estretament relacionats amb els qui ja ho van fer en una altra època, o que han après d'ells i es reparteixen el pastís.

Sense oblidar parlar de la **llibertat d'expressió**, per la qual ja fa anys que hem d'entonar un rèquiem. L'article 19 de la Declaració Internacional de Drets Humans diu que *"tots tenen dret a opinar sense interferència"..."este dret inclou la llibertat de cercar, rebre i difondre informació i idees de tot tipus, independentment de fronteres, ja siga oralment, per escrit o imprès, en forma d'art, o per qualsevol altre mitjà de la seua elecció"*.

Així doncs, amb la nostra enorme confiança en què érem lliures, sense ira, vam donar veu als qui tenien alguna cosa a dir; i com que la nostra llibertat acabava on començava la dels altres, deixàrem dir als qui solament volien imposar la seua veritat -o mentida- i recuperar el terreny que la transició els havia obligat a perdre.

I d'aquesta manera hem arribat al fet que, mentre es pot alçar el braç i cridar *Viva Franco!*, es fica en la presó uns titellaires perquè en la seua obra ridiculitzen a qui persegueix la dissidència, i on apareix un "Gora Alka ETA".

Mentre es mira amb condescendència que un famós periodista de la dreta diga que açò s'acabava amb un tir al paladar de més d'un, es processa i condemna rapers com Pablo Hasel, Valtònyc o Strawberry per publicacions en Twitter.

Mentre un nombrós grup de fanàtics increpen el Govern, i li recriminen que els coarta la seua llibertat religiosa per no poder accedir temporalment al Valle de los Caídos, advocats cristians persegueixen sense descans les dones del cony insubmís, cartells "indecorosos", i fins i tot pares que demanen que es retiren els mitjans artificials que mantenen la dolorosa vida del seu fill.

I mentre s'escolten en mítings i actes polítics consignes que homenatgen un règim criminal, es tracta de prohibir que un polític d'una altra ideologia pugua donar una xarrada en les instal·lacions de la nostra Universitat.

Aquelles monges del tardofranquisme, com les que ara adoctrinen les nostres filles i fills, sabien molt bé el que feien, ens preparaven per a acceptar l'inacceptable, perquè la nostra llibertat ha de respectar la resta de persones, per descomptat, però també hem d'usar-la per a impedir que la intolerància s'instal·le en les nostres vides.

Com ja va formular el filòsof Karl Popper en 1945, quan el món assistia esglaiat al terrible genocidi nazi, la llibertat, per contradictori que sembla, té límits. És el que es coneix com la *paradoxa de la tolerància*:

«La tolerància il·limitada ha de conduir a la desaparició de la tolerància. Si estenem la tolerància il·limitada fins i tot a aquells que són intolerants; si no ens trobem preparats per a defensar una societat tolerant contra els abusos dels intolerants, el resultat serà la destrucció dels tolerants i, junt amb ells, de la tolerància. Amb aquest plantejament no volem significar, per exemple, que sempre hàgem d'impedir l'expressió de concepcions filosòfiques intolerants; mentre puguem contrarestar-les mitjançant arguments racionals i posar-les en qüestió davant l'opinió pública, la seua prohibició seria, per cert, poc prudent. Però hem de reclamar el dret de prohibir-les, si és necessari per la força, perquè bé pot succeir que no estiguen destinades a imposar-se'ns en el pla dels arguments racionals, sinó que, per contra, comencen per acusar tot raonament; així, poden prohibir als seus adeptes, per exemple, que presten orella als raonaments racionals, acusant-los d'enganyosos, i que els ensenyen a respondre als arguments mitjançant l'ús dels punys o les armes. Haurem de reclamar llavors, en nom de la tolerància, el dret a no tolerar els intolerants».